

## Spriedums

1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par to, k? interpret?t Padomes Sest?s direkt?vas 77/388/EEK (1977. gada 17. maijs) par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze (OV 1977, L 145, 1. lpp.; turpm?k tekst? – “Sest? direkt?va”), 5. panta 6. punktu un 17. panta 2. punkta a) apak?punktu.

2 Šis l?gums ir iesniegts tiesved?b? starp *Mitteldeutsche Hartstein?Industrie AG* un *Finanzamt Y* (Finanšu p?rvalde Y, V?cija) par atteikumu atskait?t pievienot?s v?rt?bas nodokli (PVN), kas samaks?ts priek?nodokl? par pa?vald?bai piederoša ce?a paplašin?šanas darbu veik?anu.

### **Atbilstoš?s ties?bu normas**

#### ***Savien?bas ties?bas***

3 Atbilstoši Sest?s direkt?vas 2. panta 1. punktam PVN ir j?maks? par “pre?u pieg?di vai pakalpojumu snieg?anu, ko par atl?dz?bu attiec?g?s valsts teritorij? veicis nodok?a maks?t?js, kas k? t?ds r?kojas”.

4 Š?s direkt?vas 5. panta 6. punkt? ir noteikts:

“Ja nodok?a maks?t?js sav?m vai t? person?la priv?taj?m vajadz?b?m lieto preces, kas veido t? uz??m?jdarb?b? ieguld?to l?dzek?u da?u, vai ar? š?s preces nodod bez maksas, vai, plaš?k? noz?m?, ja t?s izmanto citiem m?r?iem nek? savas uz??m?jdarb?bas vajadz?b?m, tad t?d? gad?jum?, ja [PVN] attiec?gaj?m prec?m vai to sast?vda??m bijis piln?gi vai da??ji atskait?ms, š?du lietojumu uzl?ko par pieg?d?m par atl?dz?bu. Savuk?rt š?di neuzl?ko to, ka š?s preces izmanto, lai dotu paraugus vai mazas v?rt?bas d?vanas nodok?a maks?t?ja uz??m?jdarb?bas vajadz?b?m.”

5 Min?t?s direkt?vas 6. panta 2. punkt? ir paredz?ts:

“Turpm?k min?to uzskata par pakalpojumu snieg?anu par samaksu:

a) gad?jumu, kad nodok?a maks?t?js sav?m vai t? person?la priv?taj?m vajadz?b?m lieto preces, kas veido uz??m?jdarb?bas akt?vu da?u, vai, plaš?k? noz?m?, citiem m?r?iem nek? savai uz??m?jdarb?bai, ja [PVN] š?m prec?m ir piln?gi vai da??ji atskait?ms;

b) pakalpojumu snieg?anu, ko bez maksas veic nodok?a maks?t?js sav?m vai sava person?la priv?t?m vajadz?b?m, vai, plaš?k? noz?m?, citiem m?r?iem nek? savas uz??m?jdarb?bas vajadz?b?m.

Dal?bvalstis var atk?pties no š? punkta noteikumiem, ja vien š?da atk?pe neizraisa konkurences novirzes.”

6 Sest?s direkt?vas 17. panta 2. punkta a) apak?punkt? ir noteikts:

“Ja preces un pakalpojumus nodok?a maks?t?js izmanto ar nodokli apliekamiem dar?jumiem, vi?am ir ties?bas atskait?t no nodok?a, kurš vi?am j?maks?:

a) [PVN], kas maks?jams vai samaks?ts par prec?m vai pakalpojumiem, kurus vi?am jau pieg?d?jis vai sniedzis vai v?l pieg?d?s vai sniegs cits nodok?a maks?t?js.”

## ***V?cijas ties?bu akti***

7 *Umsatzsteuergesetz* (Likums par apgroz?juma nodokli, turpm?k tekst? – “*UStG*”) 1. pant?  
“Ar nodokli apliekami dar?jumi” ir paredz?ts:

“(1) [PVN] uzliek š?diem dar?jumiem:

1. pieg?d?m un citiem pakalpojumiem, kurus uz??m?js V?cij? sava uz??muma ietvaros sniedz par atl?dz?bu.

[..]”

8 Atbilstoši *UStG* 3. pantam:

“(1) Pieg?des ir uz??m?ja dar?jumi, ar kuriem tas vai t? pilnvarot? treš? persona pirc?jam vai t? pilnvarotai trešajai personai dod ties?bas r?koties ar lietu k? ar savu (ties?bu r?koties ar prec?m nodošana).

[..]

(1b) Pieg?d?m par atl?dz?bu ir piel?dzin?ms:

1. tas, ka uz??m?js citiem m?r?iem nek? savas uz??m?jdarb?bas vajadz?b?m lieto preces, kas veido t? uz??m?jdarb?b? ieguld?to l?dzek?u da?u;

2. tas, ka uz??m?js sav?m priv?taj?m vajadz?b?m nodod person?lam preci bez maksas, iz?emot, ja t?s ir mazas v?rt?bas d?vanas;

3. jebk?du citu pre?u nodošana bez maksas, iz?emot mazas v?rt?bas d?vanas un paraugus uz??m?jdarb?bas vajadz?b?m.

[PVN] par attiec?gaj?m prec?m vai to sast?vda??m ir piln?gi vai da??ji atskait?ms.”

9 *UStG* 15. pant? “Atskait?jumi” ir noteikts:

“(1) Uz??m?js var atskait?t š?das priekšnodok?a summas:

1. uz likuma pamata maks?jamo nodokli par pieg?d?m un citiem pakalpojumiem, ko t? uz??mumam ir sniedzis cits nodok?a maks?t?js.

[..]

(2) Netiek atskait?ts priekšnodoklis, kas samaks?ts par pre?u pieg?di, importu un ieg?di Kopienas iekšien? vai par jebk?du citu pakalpojumu sniegšanu, kurus uz??m?js izmanto š?du dar?jumu veikšanai:

1. no nodok?a atbr?votiem dar?jumiem;

[..].”

**Pamatlieta un prejudici?lie jaut?jumi**

10 *Mitteldeutsche Hartstein-Industrie*, prasītāja pamatlietā, ir pārvērtības holdinga sabiedrība. Tā kopā ar meitasuzņēmumiem *A GmbH* un *B GmbH* veido vienu nodokļu subjektu.

11 Pēc tam, kad apgabala administrācija bija pieņēmusi lēmumu atļaut atjaunot un izmantot kārtakmens karjeru (turpmāk tekstā – “kartakmens karjers”), *A GmbH* ar 2001. gada 16. februāra lēmumu tika atļauts šo karjeru apsaimniekot, pārkrītojot piekūvi tam pa publiski pieejamu ceļu, kas pieder pašvaldībai, kuras teritorijā atrodas minētais karjers (turpmāk tekstā – “attiecīgais pašvaldības ceļš”). Šis lēmums tika grozīts 2005. gadā, lai tajā precizētu, ka šā paša karjera apsaimniekošanas atļauja zaudētu spēku, ja šā ceļa paplašināšana netiktu pabeigta līdz 2006. gada 31. decembrim.

12 Tā kā kartakmens aizvākšanai bija nepieciešama minētā paplašināšana, starp attiecīgo pašvaldību un *A GmbH* tiesību priekštecī par to tika noslēgta vienošanās, ar kuru šā pašvaldība apņēmusi, pirmkārt, plānot un īstenot attiecīgā pašvaldības ceļa paplašināšanu un, otrkārt, gadījumā, ja šis ceļš joprojām būtu publiski pieejams, to bez ierobežojumiem nodot *A GmbH* tiesību priekštecī rīcībā. Kā atbildēja bija paredzēts tas, ka nupat minētais segs visas izmaksas saistībā ar minētā ceļa paplašināšanu. 2006. gadā *A GmbH* uzdeva *B GmbH* kā projekta attīstītāji īstenot šo paplašināšanu saskaņā ar vienošanos, kas noslēgta ar minēto pašvaldību. Pēc darbu pabeigšanas *A GmbH* lielas kravnesības automašīnas, kā arī citi transportlīdzekļi no 2006. gada decembra izmantoja [attiecīgo] ceļa daļu.

13 Saistībā ar PVN deklarācijām par 2006. gadu prasītāja pamatlietā nav ņēmusi vērā izdevumus, kas *A GmbH* radušies saistībā ar attiecīgā pašvaldības ceļa paplašināšanas darbiem, tomēr tā kā priekšnodokli atskaitīja PVN summas, kas bija samaksātas par pakalpojumiem, kuri iepriekš tika saņemti no *B GmbH*.

14 Pēc pārbaudes Finanšu pārvalde Y uzskatīja, ka, būvējot attiecīgā pašvaldības ceļa paplašinājumu, prasītāja pamatlietā ir sniegusi attiecīgajai pašvaldībai bezmaksas būvdarbus, kas ir apliekami ar PVN saskaņā ar *UStG* 3. panta 1.b punkta pirmā teikuma 3. punktu, un 2012. gada 1. martā izdeva paziņojumu par nodokļa korekciju par 2006. gadu, palielinot PVN būvziņatbilstoši 16 % likmei.

15 Lai arī sēdēja, ko iesniegusi prasītāja pamatlietā, tika noraidīta ar *Hessisches Finanzgericht* (Hesenes Finanšu tiesa, Vācija) lēmumu, nupat minētā daļēji apmierināja tās celto prasību par šo lēmumu. Tā uzskatīja, ka nav izpildīti *UStG* 3. panta 1.b punkta otrā teikuma nosacījumi, lai darbi, kas veikti uz attiecīgā pašvaldības ceļa, tiktu aplikti ar nodokli. Turpretī tā uzskatīja, ka PVN par iepriekš veiktajiem darījumiem, kas tieši saistīti ar minētajiem darbiem, nav jāņem vērā, ciktāl saskaņā ar *Bundesfinanzhof* (Federālā finanšu tiesa, Vācija) judikatūru uzņēmumam, kurš pakalpojumu iepriekšējas saņemšanas brīdī plāno tos saistīt tikai un tieši ar bezmaksas lietošanu *UStG* 3. panta 1.b punkta izpratnē, nav tiesību atskaitīt PVN par šiem pakalpojumiem.

16 Prasītāja pamatlietā vēršas iesniedzējtiesā, ceļot pārskaņšanas prasību (*Revision*) par *Hessisches Finanzgericht* (Hesenes Finanšu tiesa) lēmumu.

17 Iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar valsts tiesību m šā prasība nav pamatota, jo prasītājai pamatlietā nav tiesību uz pamatlietā aplūkoto PVN atskaitīšanu. Tādējādi PVN atskaitīšana esot izslēgta, jo pakalpojumi, kas iepriekš saņemti no *B GmbH*, tika attiecināti uz bezmaksas piegādīti attiecīgajai pašvaldībai. Tomēr šai tiesai rodas šaubas par šādas valsts tiesiskā regulējuma interpretācijas atbilstību Savienības tiesībām.

18 Proti, runājot par pirmo prejudiciālo jautājumu, iesniedzējtiesa norāda, ka prasītājai

pamatliet? var?tu pien?kties ties?bas uz t? PVN atskait?šanu, kurš samaks?ts par iepriekš sa?emtajiem pakalpojumiem, atbilstoši 2015. gada 22. oktobra spriedumam *Sveda* (C?126/14, EU:C:2015:712) un 2017. gada 14. septembra spriedumam *Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments* (C?132/16, EU:C:2017:683).

19 Run?jot par otro un trešo prejudici?lo jaut?jumu, t? uzsver, ka tie ir v?rsti uz to, lai noteiktu, vai gad?jum?, ja pras?t?ja pamatliet? var?tu atskait?t priekšnodokli? samaks?to PVN, ties?bas uz nodok?a atskait?šanu var?tu tikt kompens?tas ar PVN pras?jumu par pieg?di par atl?dz?bu vai pakalpojumu, kas piel?dzin?ms pieg?dei par atl?dz?bu Sest?s direkt?vas 5. panta 6. punkta izpratn?, tostarp – lai atbilstoši š?s p?d?j?s min?t?s ties?bu normas m?r?im nov?rstu to, ka pašvald?bas galapat?ri?š netiek aplikts ar nodokli.

20 Š?dos apst?k?os *Bundesfinanzhof* (Feder?l? finanšu tiesa) ir nol?musi aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus:

“1) Vai t?dos apst?k?os k? tie, kas past?v pamatliet?, kur nodok?a maks?t?js pašvald?bas lab? veic pašvald?bas ce?a b?vdarbus, šim nodok?a maks?t?jam, kurš sa??mis pakalpojumu no citiem nodok?a maks?t?jiem pašvald?bai nodot? ce?a izb?vei, par tiem ir ties?bas atskait?t priekšnodokli saska?? ar [Sest?s direkt?vas] 17. panta 2. punkta a) apakšpunktu?

2) Ja atbilde uz pirmo jaut?jumu ir apstiprinoša: vai t?dos apst?k?os k? tie, kas past?v pamatliet?, kur nodok?a maks?t?js pašvald?bas lab? veic pašvald?bas ce?a b?vdarbus, past?v pre?u pieg?de par atl?dz?bu, kur at?auja karjera apsaimniekošanai ir atl?dz?ba par ce?a nodošanu?

3) Gad?jum?, ja atbilde uz otro jaut?jumu ir noliedzoša: vai t?dos apst?k?os k? tie, kas past?v pamatliet?, kur nodok?a maks?t?js pašvald?bas lab? veic pašvald?bas ce?a b?vdarbus, publiski lietojama ce?a nodošana pašvald?bai bez atl?dz?bas saska?? ar [Sest?s direkt?vas] 5. panta 6. punktu ir piel?dzin?ma pre?u pieg?dei bez maksas, lai gan nodošana ir notikusi uz??m?jdarb?bas vajadz?b?m, lai nov?rstu to, ka pašvald?bas galapat?ri?š netiek aplikts ar nodokli?”

## **Par prejudici?lajiem jaut?jumiem**

### **Par pirmo jaut?jumu**

21 Iesniedz?jtiesas pirmais jaut?jums b?t?b? ir par to, vai Sest?s direkt?vas 17. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka nodok?a maks?t?jam ir ties?bas atskait?t PVN, kas samaks?ts priekšnodokli? par pašvald?bas lab? veiktiem pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbiem.

22 Šaj? zi?? ievadam ir j?atg?dina, ka ar Padomes Direkt?vu 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu (OV 2006, L 347, 1. lpp.), kas st?j?s sp?k? 2007. gada 1. janv?r?, Sest? direkt?va tika atcelta bez jebk?diem t?s groz?jumiem p?c b?t?bas. L?dz ar to, t? k? attiec?go Sest?s direkt?vas ties?bu normu tv?rums b?t?b? ir identisks Direkt?vas 2006/112 ties?bu normu tv?rumam, Tiesas judikat?ra, kas attiecas uz p?d?jo min?to, t?pat ir piem?rojama ar? Sest?s direkt?vas gad?jum? (spriedums, 2018. gada 17. oktobris, *Ryanair*, C?249/17, EU:C:2018:834, 14. punkts).

23 Run?jot par Sest?s direkt?vas 17. panta 2. punkta a) apakšpunkt? paredz?taj?m atskait?šanas ties?b?m, ir j?nor?da, ka t?s ir PVN meh?nisma neat?emama sast?vda?a un princip? nevar tikt ierobežotas. T?s ir ?stenojamas nekav?joties attiec?b? uz visiem nodok?iem, kas piem?roti iepriekš veiktiem dar?jumiem (spriedums, 2017. gada 14. septembris, *Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments*, C?132/16, EU:C:2017:683, 25. punkts un taj? min?t?

judikat?ra).

24 Atskait?šanas sist?mas m?r?is ir piln?b? atbr?vot uz??m?ju no PVN, kas tam ir j?maks? vai ko tas ir samaks?jis saist?b? ar vis?m sav?m saimnieciskaj?m darb?b?m. T?d?j?di kop?j? PVN sist?ma nodrošina neitralit?ti attiec?b? uz nodok?a piem?rošanu vis?m saimnieciskaj?m darb?b?m neatkar?gi no šo darb?bu m?r?iem vai rezult?tiem ar nosac?jumu, ka min?taj?m darb?b?m princip? ir piem?rojams PVN (spriedums, 2017. gada 14. septembris, *Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments*, C?132/16, EU:C:2017:683, 26. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

25 No Sest?s direkt?vas 17. panta 2. punkta a) apakšpunkta izriet, ka tad, ja nodok?a maks?t?js, darbojoties š?d? status? br?d?, kad tas ieg?d?jas preci vai sa?em pakalpojumu, izmanto šo preci vai pakalpojumu, lai veiktu ar nodokli apliekamus dar?jumus, vi?am ir ties?bas atskait?t PVN, kas maks?jams vai samaks?ts par min?to preci vai pakalpojumu (spriedums, 2017. gada 14. septembris, *Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments*, C?132/16, EU:C:2017:683, 27. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

26 Saska?? ar past?v?go judikat?ru: lai nodok?a maks?t?jam tiktu atz?tas ties?bas uz priekšnodok?a atskait?šanu un tiktu noteikts šo ties?bu apjoms, princip? ir nepieciešama tiešas un t?l?t?jas saiknes starp konkr?tu iepriekš veiktu dar?jumu un vienu vai vair?kiem v?l?k veiktiem dar?jumiem, kas pieš?ir ties?bas uz nodok?a atskait?šanu, esam?ba. Ties?bas atskait?t PVN, kas samaks?ts par iepriekš ieg?d?t?m prec?m vai pakalpojumiem, paredz, ka to ieg?des izdevumi veido da?u no t?du dar?jumu cenās, par kuriem v?l?k j?maks? PVN, kas dod ties?bas veikt atskait?jumu (spriedums, 2017. gada 14. septembris, *Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments*, C?132/16, EU:C:2017:683, 28. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

27 Tom?r atskait?šanas ties?bas nodok?a maks?t?jam tiek atz?tas ar? tad, ja, pat nepast?vot tiešai un t?l?t?jai saiknei starp konkr?tu iepriekš veiktu dar?jumu un vienu vai vair?kiem v?l?k veiktiem dar?jumiem, kas dod ties?bas uz nodok?a atskait?šanu, attiec?go pakalpojumu izmaksas veido da?u no š? nodok?a maks?t?ja visp?r?jiem izdevumiem un k? t?das t?s veido da?u no t? p?rdoto pre?u vai sniegto pakalpojumu cenās. Š?d?m izmaks?m ir tieša un t?l?t?ja saikne ar nodok?a maks?t?ja saimniecisko darb?bu kopum? (spriedums, 2017. gada 14. septembris, *Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments*, C?132/16, EU:C:2017:683, 29. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

28 No t? izriet, ka atskait?juma ties?bu esam?ba tiek noteikta atkar?b? no iepriekš veiktiem dar?jumiem, kam piesaist?ti v?l?k veikti dar?jumi. T?d?j?di š?s ties?bas ir gad?jum?, ja iepriekš veiktam dar?jumam, kam piem?ro PVN, ir tieša un t?l?t?ja saikne ar vienu vai vair?kiem v?l?k veiktiem dar?jumiem, kas dod ties?bas uz atskait?jumu. Ja t? nav, tad ir j?p?rbauda, vai izdevumi pre?u vai pakalpojumu iepriekš?jai ieg?dei ir da?a no visp?r?jiem izdevumiem saist?b? ar nodok?a maks?t?ja saimniecisko darb?bu kopum?. Vien? vai otr? gad?jum? tiešas un t?l?t?jas saiknes esam?ba noz?m?, ka iepriekš sniegta pakalpojuma izmaksas ir attiec?gi iek?autas vai nu v?l?k veikto konkr?to dar?jumu cen?, vai nodok?a maks?t?ja saimniecisk?s darb?bas ietvaros pieg?d?to pre?u vai sniegto pakalpojumu cen? (spriedums, 2009. gada 29. oktobris, *SKF*, C?29/08, EU:C:2009:665, 60. punkts).

29 Lai noteiktu, vai Sest?s direkt?vas 17. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka t?dam nodok?a maks?t?jam k? pras?t?ja pamatliet? ir j?atz?st ties?bas uz t? PVN atskait?šanu, kurš priekšnodokl? samaks?ts par attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbiem, ir t?gad j?nosaka, vai past?v tieša un t?l?t?ja saikne starp šiem paplašin?šanas darbiem, no vienas puses, un ar nodokli apliekamu dar?jumu, ko v?l?k veicis šis nodok?a maks?t?js, vai t? saimniecisko darb?bu, no otras puses.

30 Šaj? zi?? ir j?atg?dina, ka, piem?rojot tiešas saiknes krit?riju, kurš j?piem?ro nodok?u administr?cij?m un valsts ties?m, t?m ir j?iev?ro visi apst?k?i, kuros norisin?jušies attiec?gie dar?jumi, un j??em v?r? tikai tie dar?jumi, kas ir objekt?vi saist?ti ar nodok?a maks?t?ja ar nodokli apliekamo darb?bu. T?d?j?di š?das saiknes esam?ba ir j?v?rt?, ?emot v?r? attiec?g? dar?juma objekt?vo saturu (spriedums, 2017. gada 14. septembris, *Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments*, C?132/16, EU:C:2017:683, 31. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

31 Pirmk?rt, no l?muma l?gt prejudici?lu nol?mumu izriet, ka bez attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbiem ka??akmens karjera apsaimniekošana neb?tu iesp?jama ne praks?, ne no juridisk? viedok?a. Proti, min?t? ce?a paplašin?šana ir ??vusi to piel?got lielas kravnes?bas automaš?nu satiksmei, ko rada karjera apsaimniekošana, un atbilstoši groz?jumiem, kas 2005. gad? izdar?ti 2001. gada 16. febru?ra l?mum?, ar ko ir at?auta š? karjera apsaimniekošana, piel?gojot piek?uvi pa attiec?go pašvald?bas ce?u, min?t? karjera apsaimniekošanas at?aujai bija j?beidzas, ja šie paplašin?šanas darbi neb?tu pabeigti l?dz 2006. gada 31. decembrim.

32 L?dz ar to attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbi bija oblig?ti nepieciešami, lai var?tu ?stenot ka??akmens karjera apsaimniekošanas projektu, un š?du darbu neesam?bas gad?jum? pras?t?ja pamatliet? neb?tu var?jusi veikt savu saimniecisko darb?bu.

33 Otrk?rt, iesniedz?jtiesa ir nor?d?jusi, ka iepriekš sa?emto pakalpojumu izmaksas, kas saist?tas ar attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbiem, ir da?a no pras?t?jas pamatliet? v?l?k veikto dar?jumu izmaks?m.

34 Š?di apst?k?i var pier?d?t tiešas un t?l?t?jas saiknes esam?bu starp attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbiem un to saimniecisko darb?bu kopum?, kas saist?ta ar ka??akmens karjera apsaimniekošanu.

35 Šo secin?jumu nevar atsp?kot apst?klis, ka šis pašvald?bas ce?š ir pieejams sabiedr?bai bez maksas.

36 Proti, lai ar? – patieš?m – saska?? ar Tiesas judikat?ru, ja nodok?a maks?t?ja ieg?t?s preces vai pakalpojumi tiek izmantoti t?du dar?jumu vajadz?b?m, kas ir atbr?voti no PVN vai neietilpst t? piem?rošanas jom?, netiek veikta ne nodok?a v?l?ka iekas?šana, ne š? priekšnodok?a atskait?šana. Šajos abos gad?jumos nepast?v tieša un t?l?t?ja saikne starp izdevumiem, kas radušies iepriekš, un saimniecisko darb?bu, ko v?l?k veic nodok?a maks?t?js (spriedums, 2015. gada 22. oktobris, *Sveda*, C?126/14, EU:C:2015:712, 32. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

37 Tom?r tam, ka sabiedr?ba var bez maksas braukt pa attiec?go pašvald?bas ce?u, nav noz?mes. Proti, no Tiesas r?c?b? esošajiem lietās materi?liem izriet, ka š? ce?a paplašin?šanas darbi tika veikti nevis konkr?t?s pašvald?bas vajadz?b?m vai sabiedr?bas satiksmei, bet lai piel?gotu attiec?go pašvald?bas ce?u lielas kravnes?bas automaš?nu satiksmei, ko rada pras?t?jas pamatliet? veikta ka??akmens karjera apsaimniekošana. Turkl?t šis ce?š v?l?k tika izmantots gan lielas kravnes?bas automaš?n?m, gan citiem transportl?dzek?iem. Katr? zi?? izmaksas, kas raduš?s pras?t?jai pamatliet?, veicot attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanu, var tikt saist?tas – k? izriet no š? sprieduma 34. punkta – ar t?s saimniecisko darb?bu, ko t? veic k? nodok?a maks?t?ja, un t?d?? (ar nosac?jumu, ka iesniedz?jtiesa veiks atbilstošas p?rbaudes) š?s izmaksas nav saist?tas ar darb?b?m, kas atbr?votas no PVN vai kam tas nav piem?rojams.

38 Visbeidzot, run?jot par atskait?šanas ties?bu apjomu, iesniedz?jtiesai ir j?nosaka, vai attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbi aptver tikai to, kas ir vajadz?gs, lai nodrošin?tu pras?t?jai pamatliet? iesp?ju apsaimniekot ka??akmens karjeru. Proti, saska?? ar Tiesas

past?vg?o judikat?ru: ja š? ce?a paplašin?šanas darbi aptver tikai to, kas ir nepieciešams šim nol?kam, tad ties?bas uz nodok?a atskait?šanu b?tu j?atz?st attiec?b? uz vis?m izmaks?m saist?b? ar šiem darbiem. Turpret?, ja min?tie darbi p?rsniedz to, kas ir vajadz?gs, lai nodrošin?tu š? karjera apsaimniekošanu, tiešas un t?l?t?jas saiknes esam?ba starp min?tajiem darbiem un pras?t?jas pamatliet? saimniecisko darb?bu da??ji ir p?rtraukta, un t?d?? atskait?šanas ties?bas ir atz?stamas tikai attiec?b? uz PVN, kas priekšnodokl? samaks?ts par to izmaksu da?u, kas raduš?s saist?b? ar attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbiem, kuri bija objekt?vi vajadz?gi, lai pras?t?ja pamatliet? var?tu veikt savu saimniecisko darb?bu (šaj? noz?m? skat. spriedumu, 2017. gada 14. septembris, *Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments*, C?132/16, EU:C:2017:683, 37.–39. punkts).

39 ?emot v?r? visus iepriekš min?tos apsv?rumus, uz pirmo jaut?jumu ir j?atbild, ka Sest?s direkt?vas 17. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka nodok?a maks?t?jam ir ties?bas atskait?t PVN, kas samaks?ts priekšnodokl? par pašvald?bas lab? veiktiem pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbiem, ja šo ce?u lieto gan šis nodok?a maks?t?js sav? saimnieciskaj? darb?b?, gan sabiedr?ba, cikt?l šie paplašin?šanas darbi nep?rsniedz to, kas ir vajadz?gs, lai ?autu min?tajam nodok?a maks?t?jam veikt savu saimniecisko darb?bu, un ja to izmaksas ir iek?autas to dar?jumu cen?, ko šis pats nodok?a maks?t?js ir veicis v?l?k.

### **Par otro jaut?jumu**

40 Iesniedz?jtiesas otrais jaut?jums b?t?b? ir par to, vai tad, ja uz pirmo jaut?jumu tiktu sniegta apstiprinoša atbilde, Sest? direkt?va b?tu j?interpret? t?d?j?di, ka karjera apsaimniekošanas at?auja, ko vienpus?ji pieš??rusi dal?bvalsts administr?cija, ir atl?dz?ba, ko sa?em nodok?a maks?t?js, kurš, nesa?emot atl?dz?bu naud?, ir veicis pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbus, un t?d?? šie darbi ir dar?jumi par atl?dz?bu š?s direkt?vas izpratn?.

41 Iesniedz?jtiesa ir nor?d?jusi, ka, ?emot v?r? Savien?bas ties?bas, nav droši zin?ms, ka pras?t?ja pamatliet? ir veikusi attiec?gajai pašvald?bai pieg?di par atl?dz?bu. Tom?r tai ir ar? šaubas par iesp?ju kvalific?t attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbus k? bezmaksas pieg?di. T?d?j?di t? nor?da, ka ka??akmens karjera apsaimniekošanas at?auja, ko izsniegusi apgabala administr?cija, var?tu b?t atl?dz?ba par šiem darbiem un t?d?? min?tie darbi b?tu j?kvalific? k? pakalpojumi par atl?dz?bu, kas dod ties?bas uz nodok?a atskait?šanu, bet ar? rada pien?kumu samaks?t PVN par min?t? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbiem.

42 Šaj? zi?? ir j?atg?dina, ka saska?? ar Sest?s direkt?vas 2. panta 1. punktu PVN ir j?maks? par pre?u pieg?di un pakalpojumu sniegšanu, ko par atl?dz?bu attiec?g?s dal?bvalsts teritorij? veicis nodok?a maks?t?js, kas k? t?ds r?kojas.

43 T?pat no Tiesas judikat?ras izriet, ka, lai dar?jumu kvalific?tu par dar?jumu par atl?dz?bu PVN jom?, pietiek tikai konstat?t, ka past?v tieša saikne starp pre?u pieg?di vai pakalpojumu sniegšanu un atl?dz?bu, ko faktiski ir sa??mis nodok?a maks?t?js. Š?da tieša saikne tiek konstat?ta, ja starp pakalpojuma sniedz?ju un sa??m?ju past?v tiesiskas attiec?bas, kuru ietvaros notiek savstarp?js izpild?jums, un pakalpojumu sniedz?ja sa?emt? atl?dz?ba ir pakalpojuma sa??m?jam sniegt? pakalpojuma faktisk? v?rt?ba (spriedums, 2019. gada 3. j?lijs, *UniCredit Leasing*, C?242/18, EU:C:2019:558, 69. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

44 Tiesa ar? nosprieda, ka atl?dz?ba par pre?u pieg?di var b?t pakalpojumu sniegšana un var b?t t?s nodok?u b?ze Sest?s direkt?vas 11. panta A da?as 1. punkta a) apakšpunkta izpratn?, tom?r ar nosac?jumu, ka past?v tieša saikne starp pre?u pieg?di un pakalpojumu sniegšanu un ka pakalpojumu sniegšanas v?rt?ba var tikt izteikta naud?. Tas pats attiecas uz gad?jumu, ja pakalpojumus sniedz apmai?? pret citu pakalpojumu sniegšanu, ja ir izpild?ti šie paši nosac?jumi (spriedums, 2013. gada 26. septembris, *Serebryannay vek*, C?283/12, EU:C:2013:599, 38. punkts



un taj? min?t? judikat?ra).

45 Visbeidzot, no Tiesas judikat?ras izriet, ka mai?as l?gumi, kuros vienm?r atl?dz?ba ir noteikta graud?, un dar?jumi, kuros atl?dz?ba tiek izmaks?ta naud?, no ekonomisk? un komerci?l? viedok?a ir divas identiskas situ?cijas (spriedums, 2013. gada 26. septembris, *Serebryannay vek*, C?283/12, EU:C:2013:599, 39. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

46 Pirm?m k?rt?m, ir j?konstat?, ka starp attiec?go pašvald?bu un pras?t?ju pamatliet? past?v tiesiskas attiec?bas. T?d?j?di ar nol?gumu par attiec?g? pašvald?bas ce?a apsaimniekošanu, no vienas puses, š? pašvald?ba ap??m?s pl?not, ?stenot š? ce?a paplašin?šanu un bez ierobežojumiem nodot pras?t?jas pamatliet? r?c?b? ce?u satiksmes paplašin?jumu gad?jum?, ja var?tu att?st?ties ka??akmens karjera darb?ba, un, no otras puses, pras?t?ja pamatliet? ap??m?s segt visas izmaksas, kas saist?tas ar šo paplašin?šanu, bet šaj? nol?gum? nebija paredz?ts min?t?s pašvald?bas maks?šanas pien?kums.

47 Š?ds nol?gums tom?r nevar b?t tiesiskais regul?jums, saska?? ar kuru ir savstarp?js izpild?jums, proti, pašvald?bas autoce?a paplašin?šana un ka??akmens karjera apsaimniekošanas at?aujas pieš?iršana.

48 Proti, pirmk?rt, organiski pamatliet? apl?kotie darbi tika veikti uz pašvald?bai piederoš? ce?a, bet ka??akmens karjera apsaimniekošanas at?auju izsniedza apgabala administr?cija.

49 Otrk?rt, l?mums par š? karjera apsaimniekošanas at?aujas pieš?iršanu ir vienpus?js apgabala administr?cijas 2001. gada 16. febru?ra l?mums. No Tiesas judikat?ras izriet, ka vienpus?js publisk?s varas akts princip? nevar rad?t tiesiskas attiec?bas, kur?s b?tu savstarp?js izpild?jums (šaj? noz?m? skat. spriedumu, 2017. gada 11. maijs, *Posnania Investment*, C?36/16, EU:C:2017:361, 31.–35. punkts).

50 Trešk?rt, nav str?da par to, ka par attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbiem netika izmaks?ta nek?da atl?dz?ba naud?.

51 Protams, Tiesa ir nospriedusi, ka atl?dz?ba par pre?u pieg?di vai pakalpojumu sniegšanu var b?t atl?dz?ba naud? vai graud?. Tom?r, t? k? atbilstoši vienpus?jam apgabala administr?cijas l?mumam at?aut ka??akmens karjera apsaimniekošanu š? at?auja zaud?tu sp?ku, ja pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbi netiktu pabeigti l?dz 2006. gada 31. decembrim, šie darbi nav atl?dz?ba par ties?b?m apsaimniekot šo karjeru, bet gan šo ties?bu ?stenošanas nosac?jums *sine qua non*.

52 ?emot v?r? šos apst?k?us, nav konstat?jama tieša saikne starp attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbu nodošanu attiec?gajai pašvald?bai un at?aujas apsaimniekot ka??akmens karjeru izsniegšanu pras?t?jai pamatliet?, jo š? at?auja nav uzskat?ma par atl?dz?bu par š? ce?a paplašin?šanas darbiem.

53 Otr?m k?rt?m, ir j?uzsver, ka 2017. gada 14. septembra spriedum? *Iberdrola Inmobiliaria Real Estate Investments* (C?132/16, EU:C:2017:683) Tiesa jau ir atzinusi nodok?a maks?t?jam ties?bas atskait?t PVN, kas samaks?ts priekšnodokl? par t?du pakalpojumu sniegšanu, ko veido treš?s personas nekustam? ?pašuma b?vniec?ba vai uzlabošana, gad?jum?, ja šos pakalpojumus savas saimniecisk?s darb?bas ietvaros ir izmantojis gan šis nodok?a maks?t?js, gan š? treš? persona, pat ja min?t? treš? persona min?to pakalpojumu rezult?tu ir guvusi bez maksas.

54 ?emot v?r? visus iepriekš izkl?st?tos apsv?rumus, uz otro jaut?jumu ir j?atbild, ka Sest? direkt?va, it ?paši t?s 2. panta 1. punkts, ir j?interpret? t?d?j?di, ka karjera apsaimniekošanas at?auja, ko vienpus?ji pieš??rusi dal?bvalsts administr?cija, nav atl?dz?ba, ko sa?em nodok?a

maks?t?js, kurš, nesa?emot atl?dz?bu naud?, ir veicis pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbus, un t?d?? šie darbi nav dar?jums par atl?dz?bu š?s direkt?vas izpratn?.

### **Par trešo jaut?jumu**

55 Iesniedz?jtiesas trešais jaut?jums b?t?b? ir par to, vai Sest?s direkt?vas 5. panta 6. punkts ir j?interpret? t?d??j?di, ka sabiedr?bai pieejama pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbi, kurus nodok?a maks?t?js bez atl?dz?bas ir veicis pašvald?bas lab?, ir dar?jums, kas ir piel?dzin?ms pre?u pieg?dei par atl?dz?bu, š?s ties?bu normas izpratn?.

56 Vispirms ir j?atg?dina, ka attiec?b? uz valsts ties?bu sist?mas noteikumu interpret?ciju Tiesai princip? ir j?balst?s uz v?rt?jumu, kas izriet no l?muma l?gt prejudici?lu nol?mumu. Proti, atbilstoši past?v?gajai judikat?rai Tiesas kompetenc? nav interpret?t dal?bvalsts ties?bu aktus (spriedums, 2011. gada 17. marts, *Naftiliaki Etaireia Thasou un Amaltheia I Naftiki Etaireia*, C?128/10 un C?129/10, EU:C:2011:163, 40. punkts).

57 Šaj? gad?jum? no Tiesas r?c?b? esošajiem lietas materi?liem izriet, ka iesniedz?jtiesas trešais jaut?jums ir balst?ts uz pie??mumu, ka saska?? ar UStG 3. panta 4. punktu attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbi ir b?vdarbu nodošana attiec?gajai pašvald?bai un t?d??j?di V?cijas Federat?v? Republika ir izmantojusi Sest?s direkt?vas 5. panta 5. punkt? paredz?to iesp?ju dažu b?vdarbu nodošanu piel?dzin?t pre?u pieg?dei.

58 Tiesa nevar apstr?d?t š?du pie??mumu. Tom?r, t? k?, pirmk?rt, pras?t?ja pamatliet? apgalvo, ka, veicot attiec?g? pašvald?bas ce?a paplašin?šanas darbus, t? ir sniegusi pakalpojumus un t?d??j?di Sest?s direkt?vas 5. panta 6. punkts neesot piem?rojams, un, otrk?rt, Sest?s direkt?vas 5. panta 6. punkta un 6. panta 2. punkta formul?jums attiec?gi par pre?u pieg?di un pakalpojumu sniegšanu ir b?tiski atš?ir?gs, iesniedz?jtiesai ir j?p?rbauda, vai atbilstoši V?cijas ties?b?m š? ce?a paplašin?šanas darbi ir b?vdarbu nodošana.

59 Attiec?b? uz Sest?s direkt?vas 5. panta 6. punktu ir j?atg?dina, ka š?s ties?bu normas m?r?is ir nodrošin?t vienl?dz?gu attieksmi pret nodok?a maks?t?ju, kurš lieto preci sav?m vai person?la priv?taj?m vajadz?b?m, no vienas puses, un pret galapat?r?t?ju, kurš ieg?d?jas t?da paša veida preci, no otras puses (spriedums, 2017. gada 11. maijs, *Posnania Investment*, C?36/16, EU:C:2017:361, 40. punkts un taj? min?t? judikat?ra). T?d??j?di Sest?s direkt?vas 5. panta 6. punkta pirmaj? teikum? min?t? lietojuma aplikšanas ar nodokli m?r?is ir izvair?ties no situ?cij?m, kad ar nodokli netiek aplikts galapat?rišs (spriedums, 2010. gada 30. septembris, *EMI Group*, C?581/08, EU:C:2010:559, 18. punkts).

60 Šaj? nol?k? min?taj? ties?bu norm? noteikti dar?jumi, attiec?b? uz kuriem nodok?a maks?t?js nav sa??mis nek?du re?lu atl?dz?bu, tiek piel?dzin?ti pre?u pieg?dei par atl?dz?bu, kas aplikama ar PVN (spriedums, 2014. gada 17. j?lijs, *BCR Leasing IFN*, C?438/13, EU:C:2014:2093, 23. punkts).

61 Prec?z?k, saska?? ar Sest?s direkt?vas 5. panta 6. punktu: ja nodok?a maks?t?js sav?m vai sava person?la priv?taj?m vajadz?b?m lieto preces, kas ir t? uz??m?jdarb?bas akt?vu da?a, vai ar š?s preces nodod bez maksas, vai, plaš?k? noz?m?, t?s izmanto citiem m?r?iem nek? savas uz??m?jdarb?bas vajadz?b?m, š?du lietojumu uzskata par pre?u pieg?di par atl?dz?bu, ja PVN par attiec?gaj?m prec?m vai to sast?vda??m bijis piln?gi vai da??ji atskait?ms (spriedums, 2017. gada 11. maijs, *Posnania Investment*, C?36/16, EU:C:2017:361, 41. punkts un taj? min?t? judikat?ra). Tom?r saska?? ar šo ties?bu normu uz??m?jdarb?bas vajadz?b?m paredz?to pre?u izmantošanu k? paraugus vai mazas v?rt?bas d?vanas neuzskata par pre?u pieg?di par atl?dz?bu.

62 T?pat ir j?nor?da, ka no atbild?m, kas sniegtas uz pirmo un otro jaut?jumu, izriet, ka Sest?

direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka tādās apstākļos kā pamatlietā pašvaldības autoceļa paplašināšanas darbi var radīt tiesības uz nodokļa atskaitīšanu un tikt kvalificēti kā nodošana bez maksas, līdz ar to ir izpildīti noteikti šīs direktīvas 5. panta 6. punkta piemērošanas nosacījumi.

63 Turklāt šī ceļa paplašināšanas darbi nav mazas vērtības dāvanas vai paraugi šīs tiesību normas izpratnē.

64 Visbeidzot, tādējādi darbi tika nodoti attiecīgajai pašvaldībai, nav strīda par to, ka ir izslēgti gadījumi, kad prece tiek patērēta privātā vajadzībā vai uzņēmuma personāla vajadzībā, tādējādi gadījums, kad prece tiek izmantota ar uzņēmējdarbību nesaistītiem mērķiem, jo šie darbi ir veikti prasītāja pamatlietā vajadzībā. Tomēr nupat minētais apstāklis neliedz piemērot Sestās direktīvas 5. panta 6. punktu. Proti, saskaņā ar Tiesas judikatūru no paša Sestās direktīvas 5. panta 6. punkta pirmā teikuma formulējuma izriet, ka Sestās direktīvas vajadzībā tiek pielīdzināts piegādei par atlīdzību un līdz ar to ar PVN tiek aplikts tas, ka nodokļa maksātājs lieto precī, kas veido uzņēmējdarbības aktīvu daļu, ko viņš nodod bez atlīdzības, ja šī prece dod tiesības atskaitīt priekšnodokli samaksāto PVN, un princips nav izšķirošas nozīmes tam, vai šī piegāde ir notikusi uzņēmējdarbības vajadzībā (spriedums, 1999. gada 27. aprīlis, *Kuwait Petroleum*, C-48/97, EU:C:1999:203, 22. punkts).

65 Tādāpat iesniedzējtiesas minētais apstāklis, ka konkrētā pašvaldība neizmanto attiecīgo pašvaldības ceļu privātā vajadzībā, bet – tieši otrādi – šis ceļš ir bez maksas pieejams sabiedrības satiksmei, princips neliedz piemērot Sestās direktīvas 5. panta 6. punktu. Proti, šīs tiesību normas izpratnē preces lietošana šādā vajadzībā katrā ziņā nozīmē, ka to lieto nodokļa maksātājs (šajā gadījumā – prasītāja pamatlietā), nevis trešā persona, proti, attiecīgā pašvaldība. Šī ceļa paplašināšanas darbi tika veikti prasītāja pamatlietā vajadzībā, un šo darbu rezultāts, proti, ceļš, kas pielāgots lielas kravnesības automašīnu satiksmei, ko radījusi kā akmens karjera apsaimniekošana, galvenokārt tiek izmantots tās vajadzībā.

66 Tomēr, tādējādi attiecīgo pašvaldības ceļu paplašināšanas darbu, kurus prasītāja pamatlietā veikusi bez maksas, nodošanas attiecīgajai pašvaldībai neaplikšana ar PVN nevar radīt situāciju, ka galapatērētājam nav piemērojams nodoklis, vai vienlīdzīgās attieksmes principa pārkāpumu, šādi darbi nav darījums, kas būtu pielīdzināms preču piegādei par atlīdzību, Sestās direktīvas 5. panta 6. punkta izpratnē.

67 Proti, pat ja attiecīgais pašvaldības ceļš ir pieejams sabiedrības satiksmei, ir jāņem vērā šī ceļa faktiskā galalietošana. No atbildes uz pirmo jautājumu izriet, ka (neskarot pārbaužu, kas ir jāveic iesniedzējtiesai), pirmkārt, no šī ceļa paplašināšanas darbiem labumu gūst prasītāja pamatlietā un tiem ir tieša un tūlītēja saikne ar tās saimniecisko darbību kopumā, kura rada ar nodokli apliekamus darījumus, un, otrkārt, iepriekš saņemto pakalpojumu, kas saistīti ar minēto ceļa paplašināšanas darbiem, izmaksas veido daļu no prasītāja pamatlietā veikto darījumu izmaksām.

68 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Sestās direktīvas 5. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka sabiedrībai pieejama pašvaldības ceļa paplašināšanas darbi, kurus nodokļa maksātājs bez atlīdzības ir veicis pašvaldības labā, bet ko savas saimnieciskās darbības ietvaros izmanto gan šis nodokļa maksātājs, gan sabiedrība, nav darījums, kas ir pielīdzināms preču piegādei par atlīdzību, šīs tiesību normas izpratnē.

### **Par tiesīšanās izdevumiem**

69 Attiecībā uz pamatlīetas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesīšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot

apsvērumus Tiesai, un kas nav šo pušu izdevumi, nav atļūdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

1) Padomes Sestās direktīvas 77/388/EEK (1977. gada 17. maijs) par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopējā pievienotās vērtības nodokļa sistēma: vienota aprēķinu bāze, 17. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka nodokļa maksātājam ir tiesības atskaitīt pievienotās vērtības nodokli, kas samaksāts priekšnodoklī par pašvaldības labā veiktiem pašvaldības ceļa paplašināšanas darbiem, ja šo ceļu lieto gan šis nodokļa maksātājs savā saimnieciskajā darbībā, gan sabiedrība, ciktāl šie paplašināšanas darbi nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai autu minētajam nodokļa maksātājam veikt savu saimniecisko darbību, un ja to izmaksas ir iekļautas to darījumu cenā, ko šis pats nodokļa maksātājs ir veicis vālk.

2) Sestās direktīvas 77/388, it īpaši tās 2. panta 1. punkts, ir jāinterpretē tādējādi, ka karjera apsaimniekošanas atāauja, ko vienpusēji piešārusi dalībvalsts administrācija, nav atļūdzāba, ko saēm nodokļa maksātājs, kurš, nesaēmot atļūdzābu naudā, ir veicis pašvaldības ceļa paplašināšanas darbus, un tādē šie paplašināšanas darbi nav darījums par atļūdzābu šās direktīvas izpratnē.

3) Sestās direktīvas 77/388 5. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka sabiedrābai pieejama pašvaldības ceļa paplašināšanas darbi, kurus nodokļa maksātājs bez atļūdzābas ir veicis pašvaldības labā, bet ko savas saimnieciskās darbības ietvaros izmanto gan šis nodokļa maksātājs, gan sabiedrība, nav darījums, kas ir pielūdzināms preāu piegādei par atļūdzābu, šās tiesību normas izpratnē.

[Paraksti]

\* Tiesvedības valoda – vācu.